

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ... / 1
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	5
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Maria Mercè Cuquerella Caplliure	19:00	21:00	Dimarts	17/09/2019	07/01/2020	Cita prèvia

Contextualització

La formació inicial d'un futur docent de l'àrea de Filosofia ha d'incloure necessàriament una acurada anàlisi dels documents oficials que determinen les matèries pròpies. La lectura atenta, reflexiva, compartida i crítica dels currículums vigents a les Illes Balears és una fase indispensable per assentar les bases teòriques que influeixen en la pràctica docent posterior. Una vegada realitzada aquesta fase més teòrica els futurs professionals de la docència en filosofia han d'aprendre a traslladar els currículums a les Programacions Didàctiques anuals redactats per cada Departament de Filosofia de cada centre. I una vegada après a confeccionar una Programació Didàctica s'ha d'aprendre a concretar-la en les Programacions d'aula o Unitats Didàctiques que cada professor ha d'elaborar per si mateix.

Requisits

Únicament els requisits generals d'accés al Màster.

Essencials

Tenir un nivell acceptable en la competència digital serà necessari per treballar amb multitud de documents que s'hauran de cercar per internet, editar amb un processador de textos i compartir també de manera virtual.

Competències

Específiques

- * (CE18) Conèixer el cos dels coneixements didàctics existents entorn als processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies de l'especialització docent en Filosofia.
- * (CE13) Conèixer els continguts curriculars de les matèries de la Filosofia i valorar la seva contribució a la consecució dels objectiu i competències pròpies de l'etapa educativa en la que s'imparteixen
- * (CE20) Planificar, desenvolupar i avaluar l'ensenyament basant-se en fonaments de tipus epistemològic, psicològic, sociològic i pedagògic, a partir de la concreció curricular desenvolupada al centre.
- * (CE21) Cercar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia), adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia.
- * (CE29) Relacionar els continguts de les matèries pròpies de Filosofia amb els d'altres, amb la finalitat de desenvolupar experiències interdisciplinars.
- * (CE14) Saber transformar els currículums en programes d'activitats.
- * (CE23) Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge.
- * (CE41) Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectes relacionats amb la professió docent.
- * (CE19) Participar en la planificació i el desenvolupament del currículum en el centre docent a través dels diversos processos i instruments d'elaboració del mateix.

Genèriques

- * (CG1) Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent en Filosofia, així com també els coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament - aprenentatge de la filosofia
- * (CG2) Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- * (CG4) Concretar el currículum que s'ha d'implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

El nucli central de l'assignatura consistirà en analitzar els currículums vigents de l'àrea de Filosofia, saber traslladar-los a les Programacions Didàctiques i concretar aquestes en les Unitats Didàctiques a impartir. Es realitza l'anàlisi dels currículums necessaris per a realitzar les pràctiques als centres docents.

Continguts temàtics

Disseny i Desenvolupament curricular a l'àrea de Filosofia. Continguts temàtics

1. Fonamentació i justificació de l'àrea en educació secundària: valor formatiu de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia.
2. Anàlisi del currículum de l'àrea a les etapes corresponents.

3. Objectius, continguts, competències, criteris d'avaluació, estàndar d'aprenentatges, etc., de les matèries.

- * Valors ètics d'ESO
- * Filosofia de 4t d'ESO
- * Filosofia de 1r de Batxillerat
- * Història de la Filosofia de 2n de Batxillerat

4. Projectes curriculars, Programacions Didàctiques i Programacions d'aula de l'àrea a les etapes corresponents.

5. Les unitats didàctiques.

6. La interdisciplinarietat.

7. L'atenció a la diversitat en el disseny curricular

Metodologia docent

La divisió tradicional entre "classe teòrica" i "classe pràctica" no reflecteix en absolut el mètode socràtic que se seguirà a gairebé totes les sessions de l'assignatura. Volem dir que encara que aparegui la modalitat de "classe teòrica" l'exposició, anàlisi i debat dels continguts de la matèria serà una constant en la metodologia que s'emprarà. S'alternarà entre el treball individual, el de petit grup i el de gran grup sempre amb l'objectiu de compartir entre tots els coneixements, les reflexions, les crítiques i les valoracions que es vagin duent a terme amb tots els continguts. Només així, creant el clima d'una comunitat de recerca compromesa en la investigació de tot allò que afecta al currículums de Filosofia i a les programacions pertinents, hi haurà coherència entre la metodologia emprada al Màster i la que s'emprarà a les classes de secundària i batxillerat.

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Fonamentació i justificació de l'àrea a l'Educació Secundària: valor formatiu de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia	Grup gran (G)	Anàlisi i reflexió del Currículum vigent de les assignatures de Filosofia. Aprendre a elaborar una programació didàctica anual de departament.	10
Classes pràctiques	Les Unitats Didàctiques	Grup gran (G)	Elaborar i exposar unitats didàctiques reals i útils per a la pràctica docent.	10
Classes pràctiques	La programació didàctica anual	Grup gran (G)	Elaborar i exposar una programació didàctica anual de departament: * Objectius, capacitats, competències * Selecció de continguts * Seqüenciació dels continguts * Metodologia i activitats * Avaluació: normal, extraordinària, mínims exigibles	10

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació

continua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,8 crèdits, 95 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Elaboració d'una programació	Elaboració d'una programació	45
Estudi i treball autònom individual	Elaboració d'algunes unitats didàctiques	Elaboració d'algunes unitats didàctiques	50

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'alumnat ha de procurar assistir a totes les classes. A aquelles on sigui impossible assistir-hi l'alumnat haurà de demanar quina tasca ha de realitzar per seguir el ritme del grup i no tenir llacunes a les classes següents.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Fonamentació i justificació de l'àrea a l'Educació Secundària: valor formatiu de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Anàlisi i reflexió del Currículum vigent de les assignatures de Filosofia. Aprendre a elaborar una programació didàctica anual de departament.
Criteris d'avaluació	Assistència, participació, reflexió

Percentatge de la qualificació final: 10%

Les Unitats Didàctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Elaborar i exposar unitats didàctiques reals i útils per a la pràctica docent.
Criteris d'avaluació	Assistència, treball col·lectiu, exposició

Percentatge de la qualificació final: 20%

La programació didàctica anual

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Elaborar i exposar una programació didàctica anual de departament: *Objectius, capacitats, competències*Selecció de continguts*Seqüenciació dels continguts*Metodologia i activitats*Avaluació: normal, extraordinària, mínims exigibles
Criteris d'avaluació	Assistència, treball col·lectiu, exposició

Percentatge de la qualificació final: 20%

Elaboració d'una programació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Elaboració d'una programació
Criteris d'avaluació	Elaboració d'algunes unitats didàctiques

Percentatge de la qualificació final: 15%

Elaboració d'algunes unitats didàctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Elaboració d'algunes unitats didàctiques
Criteris d'avaluació	Elaboració d'una Programació Didàctica

Percentatge de la qualificació final: 35%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La professora facilitarà els recursos bibliogràfics necessaris a mesura que es desenvolupin les sessions. Els recursos bibliogràfics podran ser tant en forma de llibres, articles, pàgines web, etc.

Bibliografia bàsica

SITUACIÓ DE LA FILOSOFIA

- * UNESCO, Filosofia, escola de la llibertat, 2011
- * UNESCO, Declaracions de París 1995, 2005, Santiago de Xile 2005 i Milà 2011
- * UNESCO, Missatges dels dies Mundial de la Filosofia

- * Declaració de la filosofia espanyola, 5 de maig de 2012. Disponible a <http://es.scribd.com/doc/94117678/valencia>
- * DROIT, ROGER-POL, Filosofia y democracia en el mundo, Edicions UNESCO 1995
- * Beltrán del Rey, "Secundària, un lloc de la filosofia", Temps d'Educació, 37, p. 271-282, 2009, Universitat de Barcelona

DIDÀCTICA DE LA FILOSOFIA

- * Cifuentes LM. i Gutiérrez (coords.), Filosofia. Complementos de formación disciplinar, Graó, 2010
- * Cifuentes LM. i Gutiérrez (coords.), Didáctica de la Filosofía, Graó, 2010
- * Cifuentes LM. i Gutiérrez (coords.), Filosofia. Investigación, innovación y buenas prácticas, Graó, 2010
- * Cifuentes LM. i Gutiérrez (coords.), Enseñar y aprender filosofía en la Educación Secundaria, Undaria
- * De Pasquale, Alcuni problemi attuali in didattica della filosofia
- * Lipman, M., Filosofia a l'escola, A. M. Sharp, Eumo Editorial/IREF, 1991
- * Lipman, M., Pensamiento complejo y educación
- * Tejedor C., Didáctica de la Filosofía, Ediciones S/M • Martens, Ekkehard, Introducció a la didàctica de la filosofia, Universitat de València, 1983
- * Izuzquiza I., La clase de filosofía como simulación de la actividad filosófica, Anaya, 1982
- * Martens, Ekkehard, Introducció a la didàctica de la filosofia

CURRÍCULUM

- * Currículum vigent a les Illes Balears
- * Currículum del MEC
- * Escudero, JM (ed.) et al., Diseño, desarrollo e innovación del currículum, Ed. Síntesis, Madrid, 2007
- * Parcerisa, A., Materiales curriculares. Cómo elaborarlos, seleccionarlos y usarlos, Barcelona, 1a ed. 1996, 8a reimpressió 2009
- * http://weib.caib.es/normativa/Curriculum_IB/curriculum_.htm

Bibliografia complementària

LEGISLACIÓ

- Llei Orgànica 8/2013 per a la Millora de la Qualitat Educativa (BOE 10 de desembre de 2013)
- Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 73 de 2015). Afectat per Decret 29/2016, de 20 de maig, pel qual es modifica el Decret 34/2015 (BOIB 064 de 2016)
- Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears (BOIB núm. 73 de 2015). Afectat pel Decret 30/2016, de 20 de maig, pel qual es modifica el Decret 35/2016 (BOIB núm. 64 de 2016)

Llocs Web

http://weib.caib.es/Normativa/Curriculum_IB/curriculum_.htm

Webs sobre Didàctica de la Filosofia

<http://www.ilgiardinodeipensieri.eu/>

<http://www.acireph.org/>

<http://sepfi.es/>

<http://sepfi.es/ibersofia/>

<http://www.infofilosofia.info/creaif/>

<http://jornadassituacionfilosofiaespana.blogspot.com.es/>

Altres recursos

- * Derrida, Jacques, Du droit a la philosophie, Galilee, 1990. Disponible parcialment en castellà a http://www.jacquesderrida.com.ar/textos/derecho_filosofia.htm, El derecho a la filosofía desde el punto de vista cosmopolítico (última consulta 6-7-12)
- * Bueno, Gustavo, El papel de la filosofía en el conjunto del saber, Ed. Ciencia Nueva, 1970. Disponible en línia a <http://www.fgbueno.es/gbm/gb70pf.htm> (última consulta 6-7-12)

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10870 - Didàctica Específica. Disseny i Desenvolupament Curricular a l'Àrea de ...
Grup	Grup 1

- * Bueno, Gustavo, ¿Qué es la filosofía? El lugar de la filosofía en la educación, Pentalfa, 1995. Disponible a <http://www.filosofia.org/aut/gbm/1995qf.htm> (última consulta 6-7-12)
- * Arroyo, Julián, articles a Catoblepas

